

# 1 Vlastnosti kriviek

Krivka  $k$  je zadaná buď implicitne, teda ako množina bodov

$$\mathbf{x} \in \mathbb{R}^n : f_1(x_1, \dots, x_n) = 0, \dots, f_{n-1}(x_1, \dots, x_n) = 0,$$

alebo parametricky, t.j. ako obor hodnôt zobrazenia  $\mathbf{r}(t), t \in I$ . Krivka  $k$  je **neohraničená**, ak  $\forall C > 0$  existuje  $P \in k : \rho(O, P) > C$ . Ak nie je neohraničená je **ohraničená**. Napr. ľahko sa ukáže, že Bernoulliho lemniskáta  $(x^2 + y^2)^2 = 2a^2(x^2 - y^2)$  je ohraničená krivka. Naozaj v polárnych súradniciach je to  $\rho^4 = 2a^2\rho^2 \cos(2\phi) \leq 2a^2$ .

**Asymptota krivky**  $k$  je priamka  $p$ , pre ktorú platí, že existuje  $k_1 \subset k$  taká, že

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \rho(P_n, p) = 0,$$

pre každú postupnosť  $\{P_n\}$  bodov  $k_1$ , pre ktorú je

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \rho(P_n, O) = \infty.$$

Bod  $\mathbf{x}_0 = \mathbf{r}(t_0) \in k$  je **Singulárny**, ak  $\text{rank}(\mathbf{f}'(\mathbf{x}_0)) < n - 1$ , resp.  $\mathbf{r}'(t_0) = 0$ .

V prípade planárnych kriviek ( $n = 2$ ) rozlišujeme viacero typov singulárnych bodov. Singulárny bod  $P$  krivky  $k$  je bodom **vratu 1.** [2.] druhu, ak v každom jeho dostatočne malom okolí ležia bodu krivky  $k$  po oboch stranách [po jednej strane] dotyčnice a po jednej strane normály. Singulárny bod  $P$  krivky  $k$  je **inflexným** [obyčajným] bodom, ak v každom jeho dostatočne malom okolí ležia bodu krivky  $k$  po oboch stranách [po jednej strane] dotyčnice a po oboch stranách normály. Singulárny bod  $P$  krivky  $k$  je bodom **samodotyku**, ak v každom jeho dostatočne malom okolí ležia bodu krivky  $k$  po jednej alebo oboch stranách dotyčnice a po oboch stranách normály. Singulárny bod  $P$  krivky  $k$  je **uzlom**, ak má krivka v ňom dve rôzne dotyčnice.

## 1.1 SB - Parametricky dané krivky

Majme bod  $P = \mathbf{r}(t_0), t_0 \in I$ . Nech  $n$  je rád 1. nenulovej derivácie  $\mathbf{r}^{(n)}(t_0)$  a  $p$  je rád prvej z derivácií  $\mathbf{r}^{(p)}(t_0), p > n$ , pre ktorú  $\mathbf{r}^{(n)}(t_0) \mathbf{r}^{(p)}(t_0) \neq 0$ , potom pre

- $n$  je párne,  $p$  nepárne ide o bod vratu 1. druhu;
- $n$  je párne,  $p$  párne ide o bod vratu 2. druhu;
- $n$  je nepárne,  $p$  nepárne ide o inflexný bod;
- $n$  je nepárne,  $p$  párne ide o obyčajný bod;

## 1.2 SB - Implicitne dané krivky

Ak  $P = (x, y) \in \mathbb{R}^2 : F(x, y) = 0$  a  $A := F_{xx}(P)$ ,  $B := F_{xy}(P)$ ,  $C := F_{yy}(P)$ ,  $\Delta = AC - B^2$ . Potom

- ak  $\Delta < 0$ , bod  $P$  je uzol;
- ak  $\Delta > 0$ , bod  $P$  je izolovaný;
- ak  $\Delta = 0$  a
  - $\det R(P) \neq 0$ ,  $P$  je bod vratu 1. druhu;
  - $\det R(P) = 0$ ,  $P$  môže byť bodom vratu 2. druhu, bodom samodotyku alebo izolovaným bodom;

$$R = \begin{pmatrix} F_{xx} & F_{xy} & F_{yy} & 0 & 0 \\ 0 & F_{xx} & F_{xy} & F_{yy} & 0 \\ 0 & 0 & F_{xx} & F_{xy} & F_{yy} \\ F_{xxx} & F_{xxy} & F_{xyy} & F_{yyy} & 0 \\ 0 & F_{xxx} & F_{xxy} & F_{xyy} & F_{yyy} \end{pmatrix}.$$

## 1.3 Asymptoty - Implicitne dané krivky

- Pre neohraničenú krivku je priamka  $ax + by + c = 0$  asymptotou vtedy a len vtedy, ak

$$F(x, y) = ax + by + c + G(x, y),$$

pričom  $\lim_{x \rightarrow \pm\infty, y \rightarrow b} G(x, y) = 0$  pre  $x \rightarrow \pm\infty, y \rightarrow b$ , resp.  $x \rightarrow a, y \rightarrow \pm\infty$ , resp.  $x \rightarrow \pm\infty, y \rightarrow \pm\infty$ .

## 1.4 Extrémy - Implicitne dané krivky

Body krivky  $k : F(x, y) = 0$ , pre ktoré  $F_x(x, y) = 0, F_y(x, y) \neq 0$  majú dotyčnicu rovnobežnú s osou  $O_x$ . V nich navyše  $y''(x) = -\frac{F_{xx}(x, y)}{F_y(x, y)}$ . Body krivky  $k : F(x, y) = 0$ , pre ktoré  $F_y(x, y) = 0, F_x(x, y) \neq 0$  majú dotyčnicu rovnobežnú s osou  $O_y$ . V nich navyše  $x''(y) = -\frac{F_{yy}(x, y)}{F_x(x, y)}$ .